

โครงการฝึกอบรม หลักสูตร “นักบริหารการคมนาคมระดับกลาง (นบก)” รุ่นที่ 12

1. หลักการและเหตุผล

กระทรวงคมนาคมมีวิสัยทัศน์มุ่งมั่นพัฒนาระบบการขนส่งและจราจรให้สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันเวลา ทำให้ประชาชนทุกระดับสามารถเข้าถึงระบบการคมนาคมขนส่ง สาธารณะได้อย่างเท่าเทียมกัน พัฒนาให้เกิดการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งทุกระบบเพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการเสริมสร้างศักยภาพของประเทศ สู่การเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและจราจรในภูมิภาค ดังนั้น บุคลากรกระทรวงคมนาคมจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีสมรรถนะ และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รอบรู้เรื่องหลักการบริหาร ทั้งนี้ ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีบทบาทในการบริหารเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้บริหารระดับกลาง เนื่องจากต้องเป็นผู้นำนโยบายจากผู้บริหารระดับสูงไปสู่การปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมและบริหารงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ซึ่งในการปฏิบัติงานต้องมีการประสาน กำกับ ดูแลนโยบายและงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปตามเป้าหมาย ทำให้นักบริหารต้องเป็นผู้ที่รอบรู้เรื่องหลักการบริหาร มีความรู้ ความเข้าใจสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหน่วยงานให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ มีความพร้อมที่จะก้าวไปสู่การเป็นนักบริหารมืออาชีพ

สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงขอเสนอ โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “นักบริหารการคมนาคมระดับกลาง (นบก)” รุ่นที่ 12 ขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถที่จะรองรับภารกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารที่สำคัญ สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่กระทรวงคมนาคมต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเตรียมความพร้อมของนักบริหาร ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น หรือผู้ที่กำลังจะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะด้านการบริหารที่เหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจนแนวคิดและประสบการณ์ สามารถนำไปปรับใช้ในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 กระตุ้นให้มีการปรับตัว สามารถรองรับภารกิจการพัฒนาการปฏิบัติราชการทั้งในปัจจุบันและอนาคต ให้ทันต่อสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

2.3 เพื่อให้ นักบริหาร มีความรู้ ความเข้าใจ มีความคิดริเริ่มและประสบการณ์ในด้านการวางแผน การบริหาร สามารถเสนอความคิดเห็นและแก้ปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้สามารถเป็นผู้นำทีมงานและบริหารงานได้อย่างมืออาชีพ

2.4 เพื่อพัฒนาทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมการบริหารโดยมุ่งเน้นคุณธรรม จริยธรรม และมุ่งผลสัมฤทธิ์ถึงประชาชน

2.5 เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความสามัคคี ความร่วมมือระหว่างกัน ตลอดจนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

3. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องเป็นบุคลากรในสังกัดกระทรวงคมนาคม จำนวน 36 คน โดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

คุณสมบัติหลัก

3.1 กรณีเป็นข้าราชการพลเรือน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

3.1.1 ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น หรือเทียบเท่า (ไม่เกิน 2 ปี)

3.1.2 ดำรงตำแหน่งประเภทยุทธศาสตร์ ระดับชำนาญการพิเศษ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมราชการพิจารณาเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ

3.1.3 ดำรงตำแหน่งประเภทยุทธศาสตร์ ระดับชำนาญการ ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างานมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

3.1.4 ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ระดับชำนาญงาน ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างานมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

3.2 กรณีเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายหรือคุณสมบัติเทียบเท่ากรณีเป็นข้าราชการพลเรือน

คุณสมบัติทั่วไป

- อายุไม่เกิน 55 ปี (นับถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559) หรือตามที่หน่วยงานต้นสังกัดเห็นสมควร ยกเว้นผู้ที่กำลังจะเกษียณอายุ

- มีความตั้งใจและให้ความร่วมมือปฏิบัติทุกกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างครบถ้วน

- มีสุขภาพดี สามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ตลอดหลักสูตร

- คุณสมบัติอื่นตามที่หน่วยงานต้นสังกัดเห็นสมควร

4. ขอบเขตโครงการ

เนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรมนักบริหารการคมนาคมระดับกลาง ต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และวิธีการฝึกอบรมต้องมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการฝึกอบรม สามารถส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของนักบริหารระดับกลางตามที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ควรมีรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย และดำเนินการอย่างเป็นระบบ บนหลักการเรียนรู้ของนักบริหาร คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติ กระทรวงคมนาคมได้กำหนดขอบเขตโครงการที่จะต้องดำเนินการ ประกอบด้วย

4.1 การดำเนินการจัดฝึกอบรมภาควิชาการ

ส่วนที่ 1 การเสริมสร้างให้ความรู้โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น

- การบรรยาย หรือถ่ายทอดความรู้หลักวิชาการ โดยวิทยากรในห้องฝึกอบรม

- การเรียนรู้จากกรณีศึกษา (Case Study)

- การเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning)

- การจัดหาวิทยากรที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการจัดทำ

รายงานการศึกษากลุ่ม ตลอดระยะเวลาที่กำหนดในโครงการ

- การอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับวิทยากร และระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน

ส่วนที่ 2 การทำกิจกรรมและสรุปผลการเรียนรู้ ได้แก่

- การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- การอภิปรายสรุปผลการเรียนรู้เป็นกลุ่ม
- การศึกษาเป็นกลุ่ม (Group Study) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่วยกันศึกษา

วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ เกี่ยวกับการศึกษาดูงาน

- การนำเสนอผลการศึกษา และการเรียนรู้
- จัดทำเอกสารสรุปผลการเรียนรู้เพื่อแจกแก่ผู้เข้าอบรมในวันจบการศึกษา

ประกอบด้วย ทำเนียบรุ่น เอกสารสรุปแต่ละรายวิชา รูปภาพประกอบการอบรมทั้งหลักสูตร เป็นต้น

4.2 การดำเนินการจัดศึกษาดูงานในจังหวัดชลบุรี ระยอง สระแก้วและเชียงราย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการบริหาร ด้านการคมนาคม หรือการพัฒนาต่าง ๆ ที่เป็นโครงการสำคัญในพื้นที่ต่างจังหวัด ตามคำแนะนำของกระทรวงคมนาคม

4.3 การดำเนินการจัดศึกษาดูงานในราชอาณาจักรกัมพูชาและสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาดูงานด้านการพัฒนาโครงข่ายระบบการขนส่งทางถนน ทางราง และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย ประเทศละ 2 แห่ง

5. วิธีการดำเนินโครงการ

5.1 ออกแบบและจัดทำหลักสูตรเฉพาะและดำเนินการให้มีการฝึกปฏิบัติจริง ประกอบด้วย หัวข้อวิชา ระยะเวลา พร้อมทั้งคัดเลือกวิทยากรที่มีชื่อเสียงได้รับการยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญสูง ในหัวข้อวิชานั้น ๆ ได้แก่ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผู้บริหารส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารในภาคเอกชน หรือผู้ที่มีผลงานการบริหารจัดการเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม โดยให้เสนอชื่อวิทยากรในแต่ละวิชาประกอบการพิจารณา

5.2 วิธีดำเนินการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำหลักการหรือแนวคิดด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคลมาประยุกต์ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยวิธีการโดยผู้เชี่ยวชาญ การจัดกิจกรรมกลุ่ม การอภิปรายแลกเปลี่ยน การฝึกปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน ตามรายละเอียดหัวข้อ ดังนี้

รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	วิทยากร/สถานที่ ¹
หมวดวิชาที่ 1 การบริหารบนความเปลี่ยนแปลง	21 ชั่วโมง	
1.1 แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต บทบาทประเทศไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก: ทิศทางเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และความมั่นคงของประเทศ	3 ชั่วโมง	ดร.ศิวะ หงส์นภา
1.2 ภัยคุกคามความมั่นคงของชาติ	3 ชั่วโมง	ดร. ปณิธาน วัฒนายากร
1.3 กฎหมายที่เน้นการบริหารราชการและภาครัฐวิสาหกิจควรรู้	3 ชั่วโมง	ผศ.ดร.ภูมิ มูลศิลป์
1.4 ความรับผิดชอบทางละเมิด	3 ชั่วโมง	กรมบัญชีกลาง
1.5 บทบาท และหน้าที่ของนักบริหารในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่	3 ชั่วโมง	นางปานจิต จินตาทกุล
1.6 ภูมิภาคนิยม (Regionalism) และภูมิภาคอาเซียน	3 ชั่วโมง	ศาสตราจารย์ ดร.สุรชัย ศิริ

¹ วิทยากรและสถานที่การศึกษาดูงานอาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม หรือขึ้นอยู่กับที่ได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานที่ขอเข้าศึกษาดูงาน ทั้งนี้ ต้องได้รับการเห็นชอบจากกระทรวงคมนาคมก่อน

รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	วิทยากร/สถานที่ ¹
(Regionalization) ในโลก และกรณีศึกษาภูมิภาคอาเซียน		ไกร
1.7 นโยบายและแผนงานของกระทรวงคมนาคม	3 ชั่วโมง	ผู้บริหารกระทรวงคมนาคม
หมวดวิชาที่ 2 การบริหารด้วยหลักคุณธรรม	9 ชั่วโมง	
2.1 การบริหารด้วยคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส (กรณีศึกษาปัญหาคุณธรรม จริยธรรม)	3 ชั่วโมง	ดร.จรววยพร ธรณินทร์
2.3 กฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม	3 ชั่วโมง	ดร.กำชัย จงจักรพันธ์
2.4 การบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณธรรมจริยธรรม	3 ชั่วโมง	พระอาจารย์เกริกเกียรติ กิตติวโร
หมวดวิชาที่ 3 การพัฒนากลยุทธ์การบริหาร	30 ชั่วโมง	
3.1 สถานะภาพการบริหารงานบุคคล ในกระทรวงคมนาคม	3 ชั่วโมง	นางปานจิต จินตาทกุล
3.2 การบริหารงบประมาณและการเงิน	3 ชั่วโมง	สำนักงบประมาณ
3.3 การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร	3 ชั่วโมง	อ.สุเทพ ธัญญสิทธิ์
3.4 ความคิดสร้างสรรค์กับการบริหารงาน	3 ชั่วโมง	นายสันต์ เวียนรุ่งเรือง
3.5 เทคนิคการเป็นที่ปรึกษาและการสอนงาน	3 ชั่วโมง	อ.อัญชญา เวสารัชช
3.6 การบริหารโครงการ	3 ชั่วโมง	รศ.สุทัศน์ รัตนเกื้อกังวาน
3.7 การตลาดภาครัฐ	3 ชั่วโมง	ดร.ทรรศนะ บุญขวัญ
3.8 การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation)	6 ชั่วโมง	นาวาอากาศเอก ดร.นภัทร์ แก้วนาค
3.9 เทคนิคการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี	3 ชั่วโมง	อ.ชาลอต โทณวนิก
หมวดวิชาที่ 4 การพัฒนาภาวะผู้นำ	27 ชั่วโมง	
4.1 ภาวะผู้นำกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง	3 ชั่วโมง	ดร.ทรรศนะ บุญขวัญ
4.2 การแก้ไขความขัดแย้งและการเจรจาต่อรอง	6 ชั่วโมง	ศ.นายแพทย์วันชัย วัฒนศัพท์
4.3 EQ สำหรับผู้บริหาร	3 ชั่วโมง	ดร.ชุติมา วงษ์สวัสดิ์
4.4 การเป็นผู้นำการอภิปรายและเทคนิคการนำประชุม	3 ชั่วโมง	อ.มะลิวัลย์ บุชบงค์
4.5 บุคลิกภาพและมารยาททางสังคมสำหรับผู้บริหาร	6 ชั่วโมง	อ.มะลิวัลย์ บุชบงค์
4.6 การวิเคราะห์ลักษณะการเป็นผู้นำ	3 ชั่วโมง	ดร.มหิศวรร ศรีศิริโชคชัย
4.7 Change management	3 ชั่วโมง	อ.สุรวัดน์ ชมพูพงษ์
หมวดวิชาที่ 5 การพัฒนาเสริม		
5.1 กิจกรรมการละลายพฤติกรรม	3 วัน 2 คืน	อ.พรชัย แก้วประเสริฐ และคณะ
5.2 กิจกรรมร้องเพลง	6 ชั่วโมง	อ.รสนันท์ อรรถพันธ์
5.3 กิจกรรมเต้นรำเข้าจังหวะ	6 ชั่วโมง	อ.พัชนีพร นิราพาธ
5.4 บทบาทหญิงชายและสิทธิคนพิการ	3 ชั่วโมง	นางปานจิต จินตาทกุล

รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	วิทยากร/สถานที่ ¹
หมวดวิชาที่ 6 ศึกษาดูงาน		
<i>หน่วยงานภาคเอกชน</i>		
6.1 ด้านการงานบุคคลและการพัฒนาบุคลากร	3 ชั่วโมง	(รายละเอียดตามข้อ 5.10.1)
6.2 ด้านนวัตกรรม	3 ชั่วโมง	หน่วยงานที่ได้รับรางวัล บริหารสู่ความเป็นเลิศ หรือ Thailand Quality Class (TQC) ประจำปี 2558 (รายละเอียดตามข้อ 5.10.1)
<i>หน่วยงานราชการ</i>		
6.4 หน่วยราชการอื่น 1 แห่ง	3 ชั่วโมง	หน่วยงานที่ได้รับรางวัล PMQA (รายละเอียดตามข้อ 5.10.2)
6.5 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม 1 แห่ง	3 ชั่วโมง	หน่วยงานที่ได้รับรางวัล Evonik Road Safety Award 2016 (รายละเอียด ตามข้อ 5.10.2)
6.6 ศึกษาดูงาน ศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ พอเพียง ณ ต่างจังหวัด	2 วัน 1 คืน	ศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ พอเพียง ณ ศูนย์การเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน หน่วยบัญชาการศูนย์สงคราม พิเศษ ค่ายสมเด็จพระ นารายณ์มหาราช อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
<i>ด้านการคมนาคม</i>		
6.7 เส้นทาง โลจิสติกส์ เชื่อมต่อพื้นที่เศรษฐกิจภาคตะวันออกกับการ คมนาคม และด้านเศรษฐกิจพอเพียง	5 วัน 4 คืน	จ.ชลบุรี จ.ระยอง จ.สระแก้ว เสียมเรียบ กรุงเทพมหานคร ราชอาณาจักร กัมพูชา
6.8 ศึกษาดูงานเส้นทางเชื่อมโยง AEC+3 เส้นทางสาย R3A	6 วัน 5 คืน	จ.เชียงราย สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชน จีน (เชียงของ-ห้วยทราย- หลวงน้ำทา-เมืองลำ-สิบสอง ปันนา-คูนหมิง)
หมวดวิชาที่ 7 การจัดทำรายงาน กำหนดหัวข้อและแบ่งกลุ่มทำรายงานนำเสนอ 3 กลุ่ม		ดร.จุฑามาศ แก้วพิจิตร
รวม	41 วัน	

